

Základná škola, Školská 526/53, Handlová

**Inovovaný
školský vzdelávací program
„Úspech je dobrovoľný“**

**Primárne vzdelávania –1. stupeň ZŠ – ISCED 1
Nižšie stredné vzdelávanie –2. stupeň ZŠ – ISCED 2**

Ak sa človek má stať človekom, musí sa vzdelávať

J. A. Komenský

**Inovovaný školský vzdelávací program
Základná škola, Školská 526/53, Handlová**

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: ISCED 1 Dĺžka štúdia: štyri roky Doklad: *vysvedčenie s doložkou*
ISCED 2 Dĺžka štúdia: päť rokov Doklad: *vysvedčenie s doložkou*

Vyučovací jazyk: slovenský
Študijná forma: denná
Druh školy: štátna
Dátum prerokovania: 2.09.2015 – pedagogická rada
28.9.2015 – rada školy
Dátum vydania: 02.09.2015

Predkladateľ :

Názov školy: Základná škola
Adresa: Školská 526/53, Handlová
IČO: 31201768
Riaditeľ školy: Mgr. Ľudmila Pogádlová
Telefón : 046/ 5475 397
E- mail: zsskolha@gmail.com
www: www.zsskolska.sk

Koordinátori pre tvorbu ŠkVP :

Mgr. Ľudmila Pogádlová, riaditeľka školy
Mgr. Petra Kulichová, zástupkyňa riaditeľky školy
Mgr. Andrea Ujčeková, zástupkyňa riaditeľky školy

Zriadovateľ :

Názov : Mesto Handlová
Adresa: Námestie baníkov 7
97251 Handlová
Telefón: 046/ 5192511
E – mail: handlova@handlova.sk

Platnosť dokumentu od 01.09.2015

Mgr. Ľudmila Pogádlová

Platnosť ŠkVP Revidovanie	Dátum platnosti	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
--------------------------------------	----------------------------	--

Platnosť ŠVP pre primárne vzdelávanie	01. 09. 2015	Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre prvý stupeň základnej školy s platnosťou od 1. 9. 2015.
Platnosť ŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie	01. 09. 2015	Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1. 9. 2015.
Platnosť iŠkVP	01. 09. 2015	iŠkVP - 1. ročník, 5. ročník
Revidovanie ŠkVP	01. 09. 2016	Aktualizácia údajov pre školský rok 2016/2017, vypracovanie učebných osnov pre jednotlivé predmety - iŠkVP - 2. ročník, 6. ročník; začlenenie prierezových tém, finančnej gramotnosti
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2016	iŠkVP - 2. ročník, 6. ročník
Revidovanie	01. 09. 2017	Aktualizácia pre školský rok 2017/2018, vypracovanie učebných osnov pre jednotlivé predmety 3. a 7.ročníka. Nová koordinátorka pre tvorbu ŠkVP - Mgr. Ujčeková Andrea - začlenenie prierezových tém, finančnej gramotnosti
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2017	iŠkVP - 3. ročník, 7. ročník
Revidovanie	01. 09. 2018	Aktualizácia pre školský rok 2018/2019, vypracovanie učebných osnov pre jednotlivé predmety 4. a 8.ročníka.
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2018	iŠkVP - 4. ročník, 8. ročník
Revidovanie	01.09.2019	Aktualizácia pre školský rok 2019/2020, vypracovanie učebných osnov pre jednotlivé predmety 9.ročníka.
Platnosť ŠkVP	01.09.2019	iŠkVP - 9. ročník
Revidovanie	01. 09. 2020	Aktualizácia pre školský rok 2020/2021, vypracovanie dokumentu: „Správa o realizácii školského vzdelávacieho programu počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školskom roku 2020/2021“, ktorá pomáha v aktualizácii iŠkVP
Revidovanie	01. 09. 2020	Aktualizácia pre školský rok 2020/2021, zmena v RUP – v 9.ročníku zvýšenie dotácie hodín slovenského jazyka a literatúry, matematiky o 1 hodinu, pričom bola 1 hodina odobratá z dejepisu a po 0,5 hodiny z chémie a biológie
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2020	iŠkVP
Revidovanie	01. 09. 2021	Aktualizácia pre školský rok 2021/2022
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2021	iŠkVP
Revidovanie	10. 01. 2022	Aktualizácia hodnotenia žiakov pre školský rok 2021/2022
Platnosť ŠkVP	10. 01. 2022	iŠkVP
Revidovanie	01. 09. 2022	Aktualizácia pre školský rok 2022/2023
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2022	iŠkVP
Revidovanie	01. 09. 2023	Aktualizácia pre školský rok 2023/2024
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2023	iŠkVP
Revidovanie	01. 09. 2024	Aktualizácia pre školský rok 2024/2025; Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania; zmeny v RUP
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2024	iŠkVP
Revidovanie	01. 09. 2025	Aktualizácia pre školský rok 2025/2026
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2025	iŠkVP

Obsah

1	Názov vzdelávacieho programu	6
---	------------------------------------	---

2	Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania	6
2.1	Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania	6
2.2	Ciele inovovaného školského vzdelávacieho programu.....	7
3	Stupeň vzdelania	8
4	Vlastné zameranie školy a profil absolventa.....	8
4.1	Vlastné zameranie školy	8
4.2	Profil absolventa	10
4.2.1	Profil absolventa primárneho vzdelávania – ISCED 1.....	10
4.2.2	Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania – ISCED 2	11
4.2.3	Profil absolventa našej školy.....	11
5	Vzdelávacie oblasti a prierezové témy.....	12
5.1	Vzdelávacie oblasti.....	12
5.1.1	Jazyk a komunikácia	12
5.1.2	Matematika a práca s informáciami	13
5.1.3	Človek a príroda	13
5.1.4	Človek a spoločnosť	14
5.1.5	Človek a hodnoty	14
5.1.6	Človek a svet práce	15
5.1.7	Umenie a kultúra	15
5.1.8	Zdravie a pohyb.....	16
5.2	Prierezové témy	16
5.2.1	Multikultúrna výchova	17
5.2.2	Mediálna výchova	17
5.2.3	Regionálna výchova a tradičná ľudové kultúra.....	18
5.2.4	Osobnostný a sociálny rozvoj	18
5.2.5	Environmentálna výchova.....	18
5.2.6	Výchova k manželstvu a rodičovstvu.....	19
5.2.7	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	19

5.2.8	Ochrana života človeka a jeho zdravia.....	20
5.2.9	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	20
5.2.10	Finančná gramotnosť.....	21
6	Vzdelávacie štandardy.....	21
7	Školský učebný plán.....	22
7.1	ISCED 1.....	22
7.2	ISCED 2.....	23
7.3	Poznámky k učebnému plánu	25
8	Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	27
8.1	Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením	27
8.2	Žiaci so špecifickými vývinovými poruchami učenia.....	28
8.3	Vzdelávanie žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou	29
8.4	Vzdelávanie formou individuálnej integrácie žiakov s poruchami správania.....	30
8.5	Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	31
8.6	Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním.....	31
9	Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	32
10	Povinné personálne zabezpečenie	32
11	Priestorové a materiálno-technické podmienky školy	34
12	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelaní	34
13	Vnútorňý systém kontroly	35
13.1	Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov.....	35
13.2	Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy.....	36
13.3	Hodnotenie školy	37
14	Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov.....	38
15	Príloha č.1.....	39
15.1.	Inovované učebné osnovy	39
15.2.	Učebné osnovy pre inovovaný školský vzdelávací program ISCED 1	40
15.3.	Učebné osnovy pre inovovaný školský vzdelávací program ISCED 2	40

1 Názov vzdelávacieho programu

„Úspech je dobrovoľný“ je Inovovaný školský vzdelávací program Základnej školy, Školská 526/53 v Handlovej platný od 1.9.2015.

2 Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

2.1 Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania

Inovovaný školský vzdelávací program (iŠkVP) vznikol doplnením štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike - primárne vzdelávanie a 2.stupeň základnej školy v Slovenskej republike - nižšie stredné vzdelávanie vzhľadom na konkrétne potreby a podmienky školy. Obidva dokumenty predstavujú jeden celok.

Na procese tvorby iŠkVP sa zúčastnili všetci pedagogickí pracovníci školy. IŠkVP zohľadňuje miestne špecifiká, regionálne podmienky, potreby a možnosti školy. Predstavuje realizáciu voliteľného obsahu vzdelávania ŠVP. IŠkVP je výstupom profilovania školy, pokračovaním tradícií školy a pozitívnych skúseností posledného obdobia. Súčasťou realizácie iŠkVP je budovanie zdravého, priateľského, empatického a motivujúceho prostredia, tiež ale primerane náročného, tvorivého, estetického a v neposlednom rade bezpečného školského prostredia. Prioritným cieľom je zvládnutie kľúčových kompetencií, rozvíjanie samostatnej osobnosti žiaka, príprava na ďalšie štúdium i podpora potreby celoživotného vzdelávania. Škola podľa potreby a možností poskytuje vzdelávanie i žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami či mimoriadne talentovaným žiakom. Osobitné záujmy žiakov škola rozvíja prostredníctvom záujmových krúžkov a mimoškolskými aktivitami.

IŠkVP je otvorený dokument, ktorý bude ďalej rozpracúvaný, aktualizovaný v súlade so školským zákonom a ŠVP pre základné školy.

Cieľom výchovy a vzdelávania v zmysle školského zákona je umožniť dieťaťu a žiakovi:

- získať vzdelanie
- získať kompetencie potrebné pre život
- ovládať aspoň jeden cudzí jazyk
- naučiť sa identifikovať problémy a riešiť ich
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným ľuďom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu
- získavať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám
- pripravovať sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti
- naučiť sa kultivovať a naďalej rozvíjať svoju osobnosť, celoživotne sa vzdelávať, pracovať v tíme a preberať na seba zodpovednosť
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie

Ciele výchovy a vzdelávania v zmysle Štátneho vzdelávacieho programu na úrovni:

- 1.stupeň – ISCED 1

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážené venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;

- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

- 2.stupeň – ISCED 2

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť.

Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a rozvíjať schopnosti žiakov a pripravovať ich na ďalšie štúdium, ale aj formovať ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov, vychovávať ich. Škola je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

2.2 Ciele inovovaného školského vzdelávacieho programu

Prvoradým cieľom našej školy je výchovno-vzdelávacia činnosť:

- smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy,
- pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu,
- dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov,
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzom jazyku so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov,
- formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne čítanie a hodnotové orientácie,
- vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov, v spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Ďalšie ciele:

- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast,
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,
- **rešpektovať práva detí**
- **vzdelávať žiakov v oblasti detských práv**
- skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami aj v zahraničí, zaviesť nové formy a metódy práce.

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sa zameriame hlavne na nasledujúce kompetencie:

- **Učenie** - byť zodpovedný za svoje vzdelávanie, organizovať svoj učebný proces, byť schopný riešiť svoje problémy
- **Objavovanie** - získavať informácie z rôznych zdrojov, radiť sa s ľuďmi zo svojho okolia, overovať si vierohodnosť získaných poznatkov
- **Myslenie a uvažovanie** - zúčastňovať sa diskusií a vyjadrovať vlastný názor hodnotiť sociálne správanie súvisiace so zdravím a životným prostredím, chápať súvislosti medzi minulosťou a prítomnosťou, vnímať hodnoty umenia

- **Komunikácia** - počúvať druhých a rešpektovať ich názory, vedieť sa vyjadriť písomnou formou, schopnosť prezentovať sa a hovoriť na verejnosti, obhajovať a vhodne argumentovať svoj názor, rozumieť, dohovoriť sa, čítať a písať aspoň v jednom cudzom jazyku
- **Kooperácia**- schopnosť spolupracovať a pracovať v tíme, nadväzovať a udržiavať kontakty, prijímať rozhodnutia, posudzovať a hodnotiť
- **Práca** - vytvárať projekty, organizovať svoju vlastnú prácu, preberať zodpovednosť, prispievať k práci skupiny
- **Adaptácia**- využívať informačné a komunikačné technológie, hľadať nové riešenia, schopnosť prijímať a riešiť zmeny, riešiť ťažšie situácie

3 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy.

ISCED 1 – primárne vzdelávanie (1. – 4. ročník)

Dĺžka štúdia/ Forma štúdia	4 roky / denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Predprimárne vzdelávanie nultého stupňa - vzdelávanie prebiehajúce v materských školách
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie s doložkou
Poskytnutý stupeň vzdelania:	primárne
Možnosti ďalšieho štúdia	na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania, výnimočne v nižších ročníkoch gymnázia.

ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie (5. – 9. ročník základnej školy)

Dĺžka štúdia / Forma štúdia	5 roky / denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Primárne vzdelávanie na 1. stupni základnej školy
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie s doložkou - so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou
Poskytnutý stupeň vzdelania :	nižšie sekundárne
Možnosti ďalšieho štúdia:	pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni (na všeobecno-vzdelávacej alebo odborno-vzdelávacej škole), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinnú šk. dochádzku), dosiahnutie tohto stupňa vzdelania je pre všetkých žiakov nevyhnutnou podmienkou pokračovania v ďalšom štúdiu

4 Vlastné zameranie školy a profil absolventa

4.1 Vlastné zameranie školy

Všetkým žiakom našej školy umožníme získať kompetencie vo vzdelávacích oblastiach učebného plánu. Podporujeme tvorivosť, flexibilitu, samostatnosť, komunikatívnosť žiakov i učiteľov. Učíme žiakov prezentovať vlastnú prácu v pléne a formovať zdravý životný štýl. Podporujeme rozvíjanie športového a intelektového nadania žiakov. Zabezpečujeme, aby všetci žiaci mali rovnaké príležitosti, aby každý mohol zažiť pocit úspechu. Podporujeme talentovaných žiakov, hlavne v oblasti

cudzích jazykov, dejepisu, biológie a matematiky. V rámci etickej výchovy zameriavame pozornosť na predchádzanie násiliu, vedieme ich k sebahodnoteniu, aby sa žiaci naučili odhaliť svoje slabé a silné stránky. Posilňujeme úctu k rodičom a iným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám, tiež záujem učiť sa aj mimo školy.

Naša škola sa dlhodobo zameriava na:

- **rozdvíjanie matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti**

Tieto kompetencie rozdvíjame predovšetkým na vyučovacích hodinách jednotlivých prírodovedných predmetov. Podporujeme experimentovanie a riešenie úloh rôzneho druhu. Výsledky experimentov učíme žiakov spracovávať pomocou IKT. Žiakov zapájame do projektov a vedieme ich k sebazvedelávaniu a prezentovaniu svojich poznatkov. Počas školského roka sa nadaní žiaci zúčastňujú vedomostných súťaží, olympiádach: biologická olympiáda, geografická olympiáda, matematická olympiáda, dejepisná olympiáda, olympiáda zo slovenského a anglického jazyka, Pytagoriáda, Matematický klokan. Počas roka realizujeme projekty na rozvoj finančnej gramotnosti. Finančnú gramotnosť pedagógovia rozdvíjajú aj v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Pomocou kvalifikovaných pedagógov a moderných vyučovacích postupov zabezpečujeme kvalitné vyučovanie nielen v spomenutej oblasti, ale aj v ostatných oblastiach vyučovania.

- **rozvoj športových aktivít**

Telesnú a športovú výchovu chápeme ako cieľavedomý proces osvojovania a ďalšieho rozdvíjania hodnôt športu, preto sa okrem hodín telesnej výchovy zameriavame na výchovu nastupujúcej generácie mladých športovcov – futbalistov. Športovú prípravu navštevujú žiaci 5.- 9.ročníka. Tréningy slúžia na cieľavedomé telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie žiakov, upevňovanie ich zdravia, zvyšovanie telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

Hodiny telesnej výchovy sme rozšírili aj o ponuku aerobiku. Dnešná mladá generácia pomerne málo športuje, a preto im ponúkame aerobik ako kompenzáciu sedavého spôsobu života. Aeróbny tréning, kde sa kombinuje vytrvalostná záťaž s posilňovacími cvičeniami, je optimálnym riešením pre komplexné precvičenie celého tela.

Pohybová výchova tvorí základ zdravého, všestranného rozvoja osobnosti dieťaťa. Zdokonaľuje ho po stránke fyziologickej, motorickej, koordinačnej, kognitívnej, emocionálnej, psychologickéj a sociálnej, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, k zvyšovaniu telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. V rámci pohybových cvičení si dieťa rozdvíja najmä psychomotorické kompetencie, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, ovláda základné lokomočné pohyby, využíva globálnu motoriku, správa sa ohľaduplne k svojmu zdraviu a zdraviu iných, prejavuje pozitívne postoje k zdravému životnému štýlu.

Mimoriadny dôraz kladieme na:

- **rozvoj čitateľskej gramotnosti našich žiakov**

Hlavné body stratégie na jej zabezpečenie sú:

- realizácia niektorých vyučovacích hodín literárnej výchovy v mestskej knižnici,
- spolupráca školy s pobočkou mestskej knižnice, ale i miestnymi organizáciami podporujúcimi záujem o knihy a čítanie – Miestny odbor Matice slovenskej,
- projektové aktivity nielen v mesiaci marec,
- krúžková činnosť,
- zapájanie žiakov do literárnych, recitačných a výtvarných súťaží,
- akcie na podporu tvorby vzťahu ku knihám a čítaniu organizované školou alebo inými subjektmi.

Prostredníctvom nového predmetu **Regionálna výchova** v nižšom strednom vzdelávaní sa u našich žiakov zameriavame na vytváranie:

- **predpokladov na pestovanie a rozdvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov a zároveň rozdvíjame ich vzťah k svojmu rodisku.**

Regionálna výchova ako voliteľný predmet má pomôcť žiakom 2. stupňa veku primeraným spôsobom rozšíriť si poznatky o regióne, v ktorom žijú. Je to interdisciplinárny predmet, ktorý nadväzuje na

prvky existujúcich povinných predmetov (dejepis, geografia, občianska výchova, výtvarná výchova). V rámci regionálnej výchovy žiaci získajú vedomosti o minulosti a súčasnosti svojho regiónu, svojej obce s cieľom vytvárania pocitu hrdosti na svoje dejiny, ľudovú kultúru, prírodné krásy. Zároveň vytvára priestor nielen na spoznávanie, ale aj ochraňovanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Cieľom predmetu je pomôcť žiakom uvedomovať si prírodné krásy a historické pamätihodnosti svojho regiónu za účelom pestovania úcty k svojej vlasti, kraju a i k sebe samému. Vytvárať predpoklady u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásu ľudového umenia a uchovávanie kultúrneho dedičstva predchádzajúcich generácií. Rozvíjať toleranciu voči iným kultúram. Cieľom je jasné povedomie národného dedičstva.

- **vyučovanie cudzích jazykov**

S vyučovaním cudzích jazykov začíname v 2. ročníku. Cudzí jazyk v 2. ročníku vyučujeme v týždennej dotácii 1 hodiny. Na 2.stupni posilňujeme vyučovanie anglického jazyka o jednu hodinu týždenne (Konverzácie v anglickom jazyku).

- **Škola priateľská deťom**

Jedným zo základných smerov stratégie našej školy je tiež rešpektovanie a výučba práv detí. Naším cieľom je žiakov viesť a motivovať takým spôsobom, aby problematika ľudských práv vzbudzovala ich záujem a viedla ich k aktívnemu osvojovaniu si základných pojmov, vedomostí, zručností a návykov v súlade s Národným plánom výchovy k ľudským právam. Žiaci sú s dohovorom o právach dieťaťa a oboznámení v zmysle projektu **Škola priateľská k deťom**.

4.2 Profil absolventa

Profil absolventa základnej školy definujú štátne vzdelávacie programy pre základné školy. Profil absolventa našej školy je výstupom štátneho vzdelávacieho programu a prezentovaných kľúčových spôsobilostí školského vzdelávacieho programu.

Tvorba profilu zohľadňuje:

- špecifické požiadavky na konkrétne spôsobilosti formulované výkonovými štandardmi,
- všeobecné požiadavky na všeobecné spôsobilosti vymedzujú učebné osnovy a vzdelávacie štandardy,
- kľúčové požiadavky sú vymedzené kľúčovými kompetenciami absolventa.

4.2.1 Profil absolventa primárneho vzdelávania – ISCED 1

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedenej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka. Sme škola a ako vzdelávacia inštitúcia sa nevzdávame ani úlohy výchovy, preto chceme, aby náš absolvent bol aj usilovný, svedomitý, samostatný, čestný.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu primárneho vzdelávania, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelávania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu. Rozvíjaním kľúčových kompetencií v životnom kontexte obsahu predmetov je tvorený model absolventa programu primárneho stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa; vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku; rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať; využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách; vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií; získal základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami; dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;

- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

4.2.2 Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania – ISCED 2

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebavzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti; prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

4.2.3 Profil absolventa našej školy

Prioritou našej školy je jej absolvent. Cieľom iŠkVP je pozitívna a aktívna osobnosť s potenciálom úspešného uplatnenia sa v reálnom živote. Škola vzhľadom na svoje zameranie a školský vzdelávací program prezentuje osvojenie kľúčových kompetencií:

- jazykové kompetencie
- čitateľské kompetencie,
- informačno-komunikačné kompetencie
- prosociálne a životné kompetencie.

V rámci rozvoja osobnosti žiaka škola kladie dôraz na získanie osobnostných kompetencií, ktoré rozvíja výchovno-vzdelávacími stratégiami. Za významné spôsobilosti považujeme:

- sociálne	- občianske
- personálne	- komunikačné

- pracovné
- na učenie
- na riešenie problémov
- environmentálne kompetencie
- pozitívny vzťah k regiónu, krajine.

Absolvent našej školy:

- číta s porozumením, orientuje sa v texte, selektuje informácie, pracuje samostatne, vyhľadáva a spracúva informácie, pracuje s knihou i elektronickým textom či inými druhmi textov, vníma estetický i vecný rozmer literatúry
- na zodpovedajúcej úrovni komunikuje v AJ
- získa základy práce s osobným počítačom a ďalšími IKT
- má možnosť rozvíjať svoju osobnosť, talent a nadanie, svoje záujmy, fyzickú zdatnosť i manuálnu zručnosť
- je pripravovaný na štúdium na SŠ, na potrebu ďalšieho celoživotného vzdelávania

Školský vzdelávací program má ambíciu formovať absolventa školy, ktorý si váži a rešpektuje inú osobnosť, uvedomuje si vlastnú hodnotu a hodnotu iných vo vzájomnej symbióze.

5 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy, ktorý vypracoval Štátny pedagogický ústav a schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015 -5129/1758:1-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy, ktorý vypracoval Štátny pedagogický ústav a schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015 -5129/5982:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015.

Učebné osnovy a TVVP jednotlivých predmetov sú prílohou tohto dokumentu.

5.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov, a tým aj kooperáciu v rámci jednotlivých predmetov.

Obsah základného vzdelávania je rozdelený do ôsmich vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní a ôsmich vzdelávacích oblastí v nižšom sekundárnom vzdelávaní:

- **Jazyk a komunikácia**
- **Matematika a práca s informáciami**
- **Človek a príroda**
- **Človek a spoločnosť**
- **Človek a hodnoty**
- **Človek a svet práce**
- **Umenie a kultúra**
- **Zdravie a pohyb**

5.1.1 Jazyk a komunikácia

Zdôrazňuje chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikačných kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a podobne.

Obsah predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu, interpretáciu a

hodnotenie. Dôraz sa kladie na čítanie a to nielen na zvládnutie techniky čítania, ale aj pochopenie obsahu. Dobré zvládnutie jazykového učiva vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Jazyk sa chápe ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Obsah vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia sa realizuje vo vzdelávacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk.

5.1.2 Matematika a práca s informáciami

Matematika rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách. Je rozpracovaná na kompetenčnom základe, čo zaručuje vysokú mieru schopnosti aplikácie matematických poznatkov v praxi. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Informatika podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť hľadať riešenia problémových úloh ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom získať základnú digitálnu gramotnosť. Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a vo vyučovaní iných predmetov, medzi predmetových vzťahoch, celoškolských programov a pri riadení školy.

Táto oblasť zahŕňa v sebe učebné predmety matematika, informatika.

5.1.3 Človek a príroda

Obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny, pôsobia na seba a ovplyvňujú sa navzájom. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojim činnostným a bádateľským charakterom vyučovania umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu v tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplyvujúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale aj prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov v prírode a v laboratóriu, čím si rozvíjajú zručnosti pri práci s grafmi, tabuľkami, schémami, obrázkami a náčrtmi. Podstatné je poznanie základných princípov ochrany krajiny a životného prostredia a osvojenie si základných princípov zdravého životného štýlu. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s predmetmi napríklad fyzika, chémia, biológia, geografia a matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k

prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Ciele vzdelávacej oblasti človek a príroda sa naplňajú prostredníctvom predmetov: prvouka, prírodoveda, biológia, chémia, geografia a fyzika.

5.1.4 Človek a spoločnosť

Táto vzdelávacia oblasť sa prostredníctvom obsahu snaží uchovať kontinuitu tradičných hodnôt našej spoločnosti v súlade s aktuálnymi integračnými procesmi, viesť k vnímaniu vlastenectva a národnej hrdosti. Obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesnú stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Cieľom vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi prírodou a spoločnosťou. Poznanie minulosti svojho národa ako aj národov Európy a celého sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta utváranie pozitívnych občianskych postojov, ktoré sú predpokladom získania občianskych kompetencií a patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú základné vedomosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne a o ostatných regiónoch Slovenska. Oboznamujú sa s územím, obyvateľmi, ich tradíciami a zvykmi, so svetom detí i dospelých, osvojujú si pravidlá a normy správania sa doma, v škole a na verejnosti. Učia sa orientovať v čase, časových údajoch, histórii vlastnej rodiny, svojej vlasti i ľudskej spoločnosti. Vedú sa k pochopeniu vlastného miesta a roly v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti. Vychováva žiakov k láske k vlasti a súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť otvára priestor pre kultivovanie individuálnych a spoločenských spôsobilostí (kompetencií), učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok dôležitých pre vzdelanostnú spoločnosť. Rozvíja myšlienkové operácie, praktické zručnosti a vedomie vlastnej identity žiaka.

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety vlastiveda, prvouka, dejepis, geografia a občianska náuka a voliteľný predmet regionálna výchova.

5.1.5 Človek a hodnoty

Oblasť sa zameriava na budovanie a kultiváciu duševného, duchovného a sociálneho rozmeru mladých ľudí. Napomáha im k postupnému vytváraniu ich hodnotovej orientácie tak, aby raz ako dospelí jedinci boli prínosom pre ľudské spoločenstvo.

Cieľom vzdelávacej oblasti je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa realizuje v predmetoch etická výchova/náboženská výchova.

5.1.6 Človek a svet práce

zahŕňa návrhy pracovných činností a technológií, ktoré by mali viesť žiakov k získaniu základných zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispievať k úcte k práci. Vzťah k práci, otázky výberu povolania sú základom tejto vzdelávacej oblasti. Cieľom je pripraviť žiakov na život v praxi a na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu práce (napr. aby dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa vedeli adaptovať na zmenené pracovné podmienky). Oblasť vzdelávania sa sústreďuje na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a zodpovednosti za kvalitu svojich výsledkov
- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postojovi a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k seberealizácii, sebvzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia
- orientácii v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Uvedené kompetencie žiaci získavajú v predmetoch pracovné vyučovanie a technika.

5.1.7 Umenie a kultúra

Oblasť sa stará o rozvíjanie kreatívnych vyjadrovacích schopností žiaka prostredníctvom vybraných vyjadrovacích prostriedkov výtvarného umenia, hudby, dizajnu, architektúry, filmu, elektronických médií. Toto vyjadrovanie je chápané vo vzťahoch k dramatickým aj literárnym vyjadrovacím prostriedkom a v širších súvislostiach kultúry – v rámci spoločných tém a medzipredmetových väzieb aj s predmetmi ostatných vzdelávacích oblastí. Dôležitým poslaním oblasti je budovanie vlastnej kultúrnej identity, chápanie miesta súčasného umenia v živote človeka a aktívna účasť na ňom, ako aj rozvíjanie schopnosti porozumieť iným kultúram

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti.

Vzdelávacia oblasť formuje postoje žiaka k estetickým hodnotám a vkusu, formuje kultúrno-historické vedomie, rozvíja schopnosť rešpektovať a tolerovať uznávané hodnoty iných ľudí a iných kultúr. Žiak sa učí využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu, rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport), rozumieť ich súvislostiam a úlohe vo svojom živote a v živote spoločnosti. Učí sa rozlišovať hlavné umelecké druhy, ich médiá, formy, hlavné tendencie a štýly, vyjadrovacie prostriedky, základné kompozičné princípy; opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam estetických faktorov, estetickéj činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti. Učí sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok a chápať súčasnú umeleckú tvorbu a prejavy kultúry. Žiak spoznáva typické umelecké a kultúrne prejavy. Súčasťou je rozvoj zodpovedných a samostatných postojov k súčasnej kultúre, k móde, masovej kultúre, subkultúram, formám vyjadrovania; rozvoj kritického myslenia vo vzťahu k mediálnej produkcii a k iným súčasným kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety: výtvarná výchova a hudobná výchova.

5.1.8 Zdravie a pohyb

Oblasť vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Dôraz v tejto vzdelávacej oblasti je kladený na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života. Charakteristickým znakom vzdelávacej oblasti sú vedomosti a praktické skúsenosti vedúce k rozvoju pohybových schopností, zlepšovaniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov a ich využívaniu s perspektívou ich uplatnenia v štruktúre vlastného pohybového režimu. Najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej činnosti ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Vzdelávacia oblasť je výrazne spojená so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou činnosťou nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Všeobecným cieľom *telesnej a športovej výchovy, športovej prípravy so zameraním na futbal a telesnou výchovou so zameraním na aerobik* je umožniť žiakom osvojiť si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti na primeranej úrovni, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity a dbať o svoje zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na záujmy žiakov, ich predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Vzdelávaciu oblasť zastrešuje predmet telesná a športová výchova, športová príprava, telesná výchova aerobik.

V súlade s UO sú pre jednotlivé vyučovacie predmety vypracované aj tematické výchovno-vzdelávacie plány, ktoré sú súčasťou pedagogickej dokumentácie v zmysle § 11, zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

5.2 Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú **prierezové témy**, ktoré sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy realizujeme ako súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov, rozširujúcich hodín, formou projektov. Pri začleňovaní prierezových tém používame aktivizujúce, interaktívne učebné metódy.

Prierezové témy:	Predmety
Multikultúrna výchova	Dejepis, občianska výchova, geografia, výtvarná výchova, hudobná a etická výchova
Mediálna výchova	Občianska výchova, etická výchova, geografia, slovenský jazyk
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Všetky vzdelávacie predmety
Osobnostný a sociálny rozvoj	Všetky vzdelávacie predmety
Environmentálna výchova	biológia, geografia, etická výchova, výtvarná výchova, občianska a technická výchova
Dopravná výchova	Špecializované kurzy dopravnej výchovy, športové dni (napr. koniec školského roka)
Ochrana človeka a zdravia	Účelové cvičenia - civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Všetky vzdelávacie predmety
Finančná gramotnosť	Matematika, občianska výchova, informatika, etická výchova, biológia,

5.2.1 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

5.2.2 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplyva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranievlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu.

V podmienkach našej školy chceme kladť zvýšený dôraz na optimálne využívanie odbornej učebne IKT, je potrebné kontrolovať a usmerňovať žiakov v prístupe na internet, naučiť ich optimálne využívať veľké množstvo dostupných informácií. Každý pedagogický pracovník by mal vedieť v edukačnom procese aktuálne reagovať na rôzne mediálne správy a informácie týkajúce sa edukačnej činnosti a učiva jednotlivých predmetov.

Na základe získaných vedomostí o médiách (ich funkciách a fungovaní) potrebných pre získanie kritického odstup od nich, dokázať prehodnotiť svoj vzťah k nim, reflektovať svoje návyky využívania médií, maximálne využívať pozitívny prínos ich produktov k rozvoju svojej osobnosti ako aj eliminovať ich negatívne vplyvy na svoju osobnosť.

5.2.3 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy a u nás sa realizuje prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu – Regionálna výchova. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

5.2.4 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen vzdelanostný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita).

Spolupráca výchovnej poradkyne s triednymi učiteľkami a následne so psychologičkami je na veľmi dobrej úrovni. Problematická adaptácia žiaka v kolektíve triedy, zlá sociálna situácia v triede, ktorá môže prerásť do konfliktov, je monitorovaná a rieši sa okamžite a preventívne. Vytvára sa tak priestor pre osobnostný a sociálny rozvoj každého žiaka na škole. V podmienkach našej školy sa akékoľvek problémové situácie riešia ihneď s rodičmi, snažíme sa o nulovú toleranciu pre vznik prípadného šikanovania.

5.2.5 Environmentálna výchova

Prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu. Prierezová téma sa prelína všetkými predmetmi, ale najmä biológiou, geografiou, prírodovedou, prvoukou, vlastivedou, pracovným vyučovaním a technickou výchovou.

Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na vekú primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a

životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu 12 pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil a rešpektoval základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

5.2.6 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov, partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

5.2.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Úlohou dopravnej výchovy je výchova žiakov k bezpečnosti v cestnej premávke a postupná príprava na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodci, cyklisti a budúci vodiči motorových vozidiel.

Výučbu dopravnej výchovy realizujeme pre žiakov 1.- 4. ročníka v spolupráci s autoškolou formou kurzu. Kurz obsahuje hodiny teoretickej dopravnej výchovy aj hodiny praktického overovania si získaných poznatkov na dopravnom ihrisku v objekte školy.

Okrem kurzu dopravnej výchovy sú jednotlivé prvky dopravnej výchovy začlenené do obsahu vyučovacích predmetov v rôznych ročníkoch.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);

- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Dopravná výchova sa realizuje na vyučovacích hodinách v škole (prípadne návštevou na dopravnom ihrisku formou kurzu).

Spôsob realizácie: po dohode s detským dopravným ihriskom (AMK Handlová) zrealizujeme kurz dopravnej výchovy pre chodcov, cyklistov a cestujúcich v areály školy pre žiakov 1.stupňa.

5.2.8 Ochrana života človeka a jeho zdravia

Zámerom tejto prierezovej témy je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách.

Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Prierezová téma Ochrana života a zdravia sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar. Pred realizáciou DH a ÚC vykonáme deň prípravy z teoretickej časti učiva v rozsahu 2 – 5 hodín podľa náročnosti obsahu a organizácie plánovaného ÚC a DH.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

5.2.9 Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií. Žiaci sa zapájajú do krátkodobých i dlhodobějších projektov. Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popisovať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu. Veľmi zaujímavé náučné prezentácie, plagáty a iné grafické prezentácie vytvárajú na všetkých predmetoch. V závere školského roka budú prezentovať svoje pokroky na školských akciách za účasti rodičovskej verejnosti a pozvaných hostí.

5.2.10 Finančná gramotnosť

Škola využíva verziu Národného štandardu finančnej gramotnosti 1.2. (ďalej len „NŠFG“), ktorú schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 9. marca 2017 pod číslom 2017 - 1053/10961:12 - 10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom.

FG je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Po zhodnotení tém Národného štandardu zaradia pedagogickí zamestnanci témy vyhovujúce potrebám žiakov. Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií. Tieto sú usporiadané na témy, kompetencie a čiastkové kompetencie, očakávania a slovník základných pojmov.

Žiak by mal získať vedomosti a pochopiť pojmy z ekonomiky a ďalej by mal:

- správne chápať ako funguje jednotlivec a rodina v ekonomickej oblasti,
- pochopiť otázky bohatstva a chudoby,
- získať hodnotovú orientáciu k peniazom,
- pochopiť modely zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- ovládať osobné a rodinné modely zabezpečenia životných potrieb,
- vedieť si vypracovať vlastný finančný plán.

Prierezovú tému Finančná gramotnosť začleňujeme do všetkých povinných predmetov, najmä matematiky, informatiky, vlastivedy, biológie, občianskej náuky, fyziky, chémie, prvouky, vlastivedy, etickej výchovy. Škola má vypracovaný dokument pod názvom: „Plán práce koordinátora finančnej gramotnosti“.

Prierezové témy sú povinnou súčasťou obsahu vzdelávania. Prelínajú sa cez všetky vzdelávacie oblasti. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie. Zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva. Majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty a rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

6 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu – ročníka, stupňa. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah.

Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávacie štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

7 Školský učebný plán

Rámcový učebný plán stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín. Školský UP vychádza z RUP ŠVP pre základné školy v Slovenskej republike. V tomto pláne sú uvedené minimálne časové dotácie jednotlivých predmetov vzdelávacích oblastí. V našom učebnom pláne sme tieto dotácie rešpektovali. Tabuľky počtu hodín učebného plánu podľa vzdelávacích oblastí a predmetov vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy v Slovenskej republike.

Pri zostavovaní školského UP sme zohľadňovali:

- súlad so ŠVP a jeho pokyny,
- ciele vzdelávania podľa ŠkVP,
- výsledky analýzy dosiahnutých úspechov a pretrvávajúcich nedostatkov práce školy,
- materiálne podmienky, organizačné a personálne možnosti školy.

Učebný plán pre školský vzdelávací program ISCED 1 a ISCED 2 boli vypracované pre:

- **1. – 4. ročník** – podľa inovovaného štátneho vzdelávacieho programu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5130/1760:1-10A0 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.
- **5. – 9. ročník** – podľa inovovaného štátneho vzdelávacieho programu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5130/1760:1-10A0 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.

7.1 ISCED 1

Vychádzajúc z inovovaného štátneho vzdelávacieho programu, skúseností a štátneho vzdelávacieho programu, z tradícií školy, požiadaviek rodičov a dlhodobu dosahovaných výsledkov sa prostredníctvom Školského vzdelávacieho programu orientujeme na posilnenie vyučovania jazykov, prírodovedných predmetov a telesnej výchovy.

V školskom roku 2025/2026 **Inovovaný rámcový učebný plán** podľa iŠVP je platný pre 1. až 4.ročník.

Disponibilné hodiny v 1. ročníku sme použili na zvýšenie dotácie vyučovacieho predmetu matematika a telesná a športová výchova o jednu hodinu.

V druhom ročníku posilňujeme slovenský jazyk a literatúra, matematiku a anglický jazyk o 1 hodinu.

V treťom a štvrtom ročníku posilňujeme slovenský jazyk a literatúru a matematiku o 1hodinu.

Naším zámerom je poskytnúť žiakom priestor na aktívne objavovanie, skúmanie, interpretáciu, riešenie problémov, aby boli úspešnejší v medzinárodných meraniach.

Platný od 1.9.2025 – pre 1. - 4.ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8+1	7+1	7+1	31+3
	anglický jazyk		0+1	3	3	6+1
Človek a príroda	prvouka	1	2			3
	prírodoveda			1	2	3
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1	4
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	16+3+1
	informatika			1	1	2
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2

Umenie a kultúra	výtvarná výchova	2	2	1	1	6
	hudobná výchova	1	1	1	1	4
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2 + 1	2	2	2	8+1
Základ		20	20	23	25	88
Voliteľné hodiny		2	3	2	1	8
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		22	23	25	26+1	96+1

- disponibilné hodiny

- navýšená hodina

7.2 ISCED 2

V školskom roku 2025/2026 **Inovovaný rámcový učebný plán** podľa iŠVP je platný pre 5. až 9.ročník.

Disponibilné hodiny v 5. ročníku sme použili na zvýšenie dotácie vyučovacieho predmetu konverzácie v anglickom jazyku a matematiku o jednu hodinu.

V 6.ročníku posilňujeme konverzácie v anglickom jazyku, dejepis a matematiku o jednu hodinu.

V siedmom ročníku nebola splnená podmienka na výučbu druhého cudzieho jazyka (neprihlásilo sa 100% žiakov na druhý cudzí jazyk) a preto sme 3 disponibilné hodiny v 7.ročníku rozdelili medzi slovenský jazyk a literatúru, konverzácie v anglickom jazyku a geografiu.

V 8.ročníku sme využili disponibilné hodiny na posilnenie matematiky a anglického jazyka o predmet konverzácie v anglickom jazyku.

V 9.ročníku škola posilnila disponibilnými hodinami predmety slovenský jazyk a literatúra, konverzácie v anglickom jazyku, matematika, informatika, chémia (0,5) a biológia (0,5).

Vo všetkých ročníkoch 2.stupňa žiaci, ktorí spĺňajú predpoklady na šport, sa zúčastňujú športovej prípravy so zameraním na futbal v rozsahu 4 hodín týždenne (okrem 9.ročníka – 3 hod) . Využívame možnosť navýšenia vyučovacích hodín pre 2.stupeň na 161 hodín. Pre žiakov, ktorí nenavštevujú športovú prípravu so zameraním na futbal, sme jednou disponibilnou hodinou posilnili telesnú výchovu – aerobik resp. regionálnu výchovu.

Platný od 1.9.2024 – pre 5. - 9.ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	4+1*	5	5+1	24+2*
	anglický jazyk	3	3	3	3	3	15
	konverzácie v anglickom jazyku	0+1	0+1	0+1*	0+1	0+1	0+5
	druhý cudzí jazyk			2*			0+2*
Človek a príroda	fyzika		2	1	2	1	6
	chémia			2	2	1+0,5	5+0,5
	biológia	2	1	2	1	1+0,5	7+0,5
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1+1	1	1	2	6+1
	geografia	2	1	1+1	1	1	6+1
	občianska náuka		1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1	1	5
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	4	4+1	5+1	21+4
	informatika	1	1	1	1	0+1	4+1

Človek a svet práce	technika	1	1	1	1	1	5
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1		4
	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
Zdravie a pohyb	Telesná výchova – aerobik/Regionál. výchova	0+1	0+1	0+1	0+1		0+4
Spolu povinná časť		24	25	26	27	25	127
Voliteľné hodiny		3	4	4	3	5	19
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		27	29	30	30	30	146

Platný od 1.9.2025 – pre 5. – 9.ročník so športovou prípravou

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	4+1*	5	5+1	24+2*
	anglický jazyk	3	3	3	3	3	15
	konverzácie v anglickom jazyku	0+1	0+1	0+1*	0+1	0+1	0+5
	druhý cudzí jazyk			2*			0+2*
Človek a príroda	fyzika		2	1	2	1	6
	chémia			2	2	1+0,5	5+0,5
	biológia	2	1	2	1	1+0,5	7+0,5
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1+1	1	1	2	6+1
	geografia	2	1	1+1	1	1	6+1
	občianska náuka		1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1	1	5
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	4	4+1	5+1	21+4
	informatika	1	1	1	1	0+1	4+1
Človek a svet práce	technika	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
	hudobná výchova	1	1	1	1		4
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
	športová príprava	3+1	3+1	3+1	3+1	3	15+4
Spolu povinná časť		24	25	26	27	25	127
Voliteľné hodiny		6	7	7	6	8	34
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		30	32	33	33	33	161

7.3 Poznámky k učebnému plánu

- UP iŠkVP ZŠ Školská v Handlovej bol dotvorený v súlade s podmienkami uvedenými v RUP.
- Rámcové učebné plány (RUP) pre iŠVP schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5130/1760:1-10A0 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.
- Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole podľa podmienok školy.
- Voliteľné (disponibilné) hodiny škola využila na:
 - vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu,
 - vyučovací predmet anglický jazyk v 2. ročníku, konverzácie v anglickom jazyku v 5. – 9.ročníku, regionálnu výchovu resp. telesnú výchovu aerobik, ktoré si škola zvolila a pripravila ich obsah,
 - špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- Realizácia tretej hodiny TSV
 - 1.roč. – 3.vyučovacia hodina TSV (disponibilná hodina)
 - 2. – 4.roč. – zaradenie aktivít, ktorých realizáciou sa naplňajú ciele predmetu TSV
 - Výchovný program ŠKD (žiaci 1. – 4. ročníka) obsahuje výchovnú oblasť Zdravie a subjektívna pohoda. Realizuje v časovom rozsahu 60 min. za týždeň
 - Plavecký výcvik (1. – 2. + 4.roč. rozsah 5 hodín; 3.roč. rozsah 10 hodín)
 - Školy v prírode (2. – 4.roč. rozsah 5 dní)
 - 5. – 9.roč. – zaradenie aktivít, ktorých realizáciou sa naplňajú ciele predmetu TSV
 - Športová príprava so zameraním na futbal (5. – 8.roč. rozsah 4 hodiny za týždeň; 9.roč. rozsah 3 hodiny za týždeň)
 - Telesná výchova so zameraním aerobik (5. – 8.roč. rozsah 1 hodina za týždeň)
 - Lyžiarsky a snowboardový výcvik (7. – 9.roč. rozsah 25 hodín)
 - 1. – 9.roč. – vyučovacie bloky
 - Športový deň (Deň detí) - rozsah 5 vyučovacích hodín
 - Cvičíme s rodinou (športové popoludnie žiakov) - rozsah 3 hodiny
 - Športové záujmové útvary resp. športové mimoškolské aktivity
- Ranné kruhy (1.st) – každý školský deň v čase 7,45 h – 8,00 h s triednym učiteľom. Sú súčasťou iŠkVP mimo RUP. Schválené pedagogickou radou a radou školy. Financované z vlastných zdrojov resp. vzniká náhradné voľno.
- Ranné stretnutia (2.st) – každý pondelok 1. resp. 2 vyučovaciu hodinu. Realizované s triednym učiteľom. Sú súčasťou iŠkVP mimo RUP. Schválené pedagogickou radou a radou školy. Financované z vlastných zdrojov resp. vzniká náhradné voľno.
- Triedy, s rozšíreným vyučovaním športovej prípravy, majú navýšenú hodinovú dotáciu vo všetkých ročníkoch o 3 hodiny na predmet športová príprava.
- Predmet Športová príprava je vyučovaný aj v 2 hodinovom bloku, ktorý sa vyučuje ako celok, bez prerušenia, pričom súčasťou výučby sú herné činnosti, ktoré kladú na žiakov zvýšené požiadavky na fyzický výkon; režim prestávok upravuje vyučujúci tak, aby bolo zabezpečené - pitný režim pre žiakov, vykonanie hygienických potrieb, prestávky na odpočinok a p. Vyučovacia jednotka končí po uplynutí 90 - tich minút od začiatku jednotky.
- Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 108 hodín na 1. stupni a na 161 hodín na 2. stupni. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.
- Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorým sú poskytované podporné opatrenia podľa iŠkVP bodu 8 Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený.

- Vyučovacia hodina má 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. vyučovacie bloky. Predmety anglický jazyk, konverzácie v anglickom jazyku, informatika, technika, športová príprava možno vyučovať v dvojhodinových celkoch každý týždeň resp. každý druhý týždeň.
- Učebné predmety, ktoré majú počet hodín v týždni 0,5 sa vyučujú ako 1 – hodinové každý druhý týždeň.
- Školský rok trvá minimálne 33 týždňov, na tento počet týždňov je plánovaná výučba.
- Trieda sa môže deliť v každom predmete na skupiny podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce (Vyhláška MŠVVaŠ SR o základnej škole č.223/2022 účinné od 1.9.2022).
- Cudzí jazyk sa vyučuje podľa tried, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 20 žiakov. Nad 20 žiakov sa trieda delí na skupiny. Podľa vyhlášky 223/2022 § 3 ods. d) sme počty žiakov v skupinách navýšili max. o 3 žiakov z dôvodu, že nebolo možné zabezpečiť odbornú výučbu anglického jazyka a konverzácie v anglickom jazyku.
- Informatika sa v 5. - 9.ročníku vyučuje v skupinách, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 20 žiakov. Umožňuje to technické vybavenie počítačovej učebne.
- V ročníku, v ktorom je jedna hodina v týždni možno vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň (hlavne vo výchovných predmetoch).
- Triedy na 2. stupni ZŠ sa na hodinách telesnej a športovej výchovy väčšinou delia, resp. spájajú na skupiny chlapcov a dievčat. Najväčší počet žiakov v skupine je 25. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov.
- Na vyučovanie náboženskej alebo etickej výchovy možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s počtom najviac 20 žiakov. Podľa vyhlášky 223/2022 § 3 ods. d) sme počty žiakov navýšili max. o 3 žiakov. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.
- Vo vyučovacom predmete technika riaditeľka školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti. Predmet Technika sa vyučuje v novej odbornej učebni, ktorá bola vybudovaná z projektu EU na budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v základných školách.
- Technika sa vyučuje podľa tried, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov. Nad 17 žiakov sa trieda delí na skupiny.
- Vyučovanie športovej prípravy sa delí na skupiny. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Najväčší počet žiakov v skupine je 25. Žiaci môžu byť zaradení aj do skupiny starších žiakov, ak tomu zodpovedá ich športový výkon.
- Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.
- V primárnom vzdelávaní sa od 01. 09. 2020 môže podľa výberu žiaka a možností školy v predmete prvý cudzí jazyk vyučovať tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, nemecký jazyk. Škola ponúka žiakom 2. ročníka cudzí jazyk – nemecký jazyk a anglický jazyk podľa možností školy. Záujem o vyučovanie nemeckého jazyka nebol žiadny, z toho dôvodu sa v 2. ročníku vyučuje anglický jazyk.
- Ak si žiak nevyberie anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk, musí si ho v 7. – 9. ročníku vybrať ako druhý cudzí jazyk, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne, ktoré mu je škola povinná z rámca voliteľných hodín zabezpečiť.
- Vyučovanie druhého cudzieho jazyka podľa inovovaných vzdelávacích programov od 01.09. 2017 - predmet druhý cudzí jazyk bude otvorený za podmienky, ak o jeho vyučovanie bude mať záujem 100% žiakov 7. ročníka.

- Škola ponúkla žiakom 7. ročníka ako druhý cudzí jazyk – nemecký jazyk podľa možnosti školy. Záujem žiakov o vyučovanie nemeckého jazyka ako druhého cudzieho jazyka bol veľmi nízky, z toho dôvodu sa v 7. ročníku nevyučuje druhý cudzí jazyk.
- V prípade nesplnenia vymedzenej podmienky žiaci budú navštevovať alternatívny predmet podľa podmienok a požiadaviek školy.

Povinnou súčasťou vyučovania v každom ročníku a predmete sú:

- raz ročne didaktické hry z učiva ochrany človeka a zdravia vždy v rozsahu 4 vyučovacích hodín na 1. stupni, predchádza im 2 – 3 -hodinová teoretická príprava,
- raz ročne sezónne pohybové činnosti – cvičenie v prírode v rozsahu 4 vyučovacích hodín na 1. stupni,
- dve účelové cvičenia na 2. stupni z učiva ochrany človeka a zdravia vždy v rozsahu 5 vyučovacích hodín, predchádza im 3 – 5 -hodinová teoretická príprava,
- uplatňovanie prierezových učebných osnov,
- ranné kruhy/ ranné stretnutia,
- kurz osobnostného a sociálneho rozvoja – 3. - 4.9.2024,
- výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v ZŠ č. 793/2002-41. (o pravidlách bezpečnej práce a ochrany zdravia na vyučovaní, presune na vyučovanie a cez prestávky v rámci jednotlivých vyučovacích predmetov informujeme v úvodných hodinách v prvom týždni školského roka. Triedny učiteľ, resp. vyučujúci predmetu urobí o poučení žiakov zápis preukázateľnou formou v triednej knihe).

8 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka realizujeme s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobnosti a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti. Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so zdravotným znevýhodnením a žiaka s nadaním škola zabezpečí poskytnutie podporných opatrení podľa vyjadrenia pedagogického zamestnanca školy, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie. Tieto podporné opatrenia škola zabezpečuje v súlade s písomným vyjadrením riaditeľa školy, a to vzhľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky v navrhovanom rozsahu preukázateľne nie je možné.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením, t.j.:
 - žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím);
 - žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, žiak s poruchou správania);
2. žiak so sociálne znevýhodnením (znevýhodňujúceho) prostredia;
3. žiak s nadaním.

8.1 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením

Žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávame spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvárame im podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským podporným tímom. Súčasťou podporného tímu je školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, pedagogickí asistenti, výchovný poradca, kariérny poradca a ostatní pedagogickí zamestnanci.

Zabezpečujeme:

- odborné personálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie,
- v prípade potreby vypracujeme individuálny vzdelávací program, ktorý obsahuje podporné opatrenia a upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a odbornými zamestnancami;
- využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka môžu (ale nemusia) zahŕňať aj individuálnu alebo skupinovú prácu so žiakmi počas vyučovania,
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie a po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy. Poverený pedagogický zamestnanec spolupracuje pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu s ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancami školy, prípadne v spolupráci s centrom poradenstva a prevencie. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Prihliadame primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka.

Na efektívne vzdelávanie a saturáciu potrieb žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné zabezpečiť:

- včasnú špeciálnopedagogickú, psychologickú, medicínsku diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacieho obsahu, zaradenie špecifických vyučovacích predmetov, špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov, aplikáciu alternatívnych foriem komunikácie, úzku spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka, vyplývajúcej z odbornej diagnostiky;
- materiálne vybavenie, ktoré zahŕňajú špeciálne učebnice, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, úpravu prostredia (napr. bezbariérový prístup);
- odborný servis špeciálneho pedagóga, školského špeciálneho pedagóga, logopéda, liečebného pedagóga, asistenta učiteľa, školského psychológa, ďalej nižší počet žiakov v triede, v prípade individuálnej integrácie zníženie maximálneho počtu žiakov v triede, odborná príprava učiteľov;
- finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

8.2 Žiaci so špecifickými vývinovými poruchami učenia

Ide o žiakov významne ohrozených školskou neúspešnosťou. Je veľmi dôležité, aby boli pedagógovia dobre informovaní o možnostiach a prekážkach vo vzdelávaní žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia, o individuálnych predpokladoch a potrebách konkrétnych žiakov. Potrebné je voliť vhodné metódy a formy vyučovania a hodnotenia výsledkov. Títo žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Vývinové poruchy učenia sa zohľadňujú aj podľa §55 ods. 4 Zákona 245/2008. Pri práci s týmito žiakmi uplatňujeme informácie a odporúčania metodických materiálov: „Metódy hodnotenia tolerance a práca s deťmi so špecifickými poruchami učenia“ a „Výchovný program pre žiakov s poruchami učenia“.

8.3 Vzdelávanie žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Každý žiak, ktorý je vzdelávaný v školskej integrácii v základnej škole v triede spolu so žiakmi bez ŠVVP má vyplnený „Návrh na prijatie“. Pre takého žiaka riaditeľ školy zabezpečí odbornú logopedickú starostlivosť v spolupráci s centrom špeciálno-pedagogického poradenstva, so školským logopédom alebo s klinickým logopédom v rozsahu rámcového obsahu vzdelávania v predmete ILI.

Začlenený žiak v školskej integrácii sa vzdeláva podľa rámcového učebného plánu príslušnej školy, v ktorej sa vzdeláva a podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len „IVP“) s prihliadnutím na narušenie. Obsah jeho vzdelávania vychádza zo vzdelávacieho programu pre deti a žiakov s NKS.

Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s NKS vo výchovno-vzdelávacom procese

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením - podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s NKS a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktoré môžu byť prítomné, najmä:

- motorická instabilita
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách
- neadekvátne emocionálne reakcie
- zvýšená unaviteľnosť
- znížená sebadôvera
- nerovnomerné výkony a i.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý mu bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje s logopédom a so špeciálnym pedagógom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva učiteľ:

- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka. V individuálnych prípadoch konzultuje rozsah učiva so špeciálnym pedagógom.
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,

- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- pri skúšaní a overovaní vedomostí žiaka volí formu písanú, ústnu i praktickú
- uprednostňuje tú formu, ktorú v aktuálnom čase, prípadne aj pre konkrétny druh úloh odporúča školské poradenské zariadenie,
- otázky a úlohy zadáva tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne,
- pri skúšaní a hodnotení žiaka si overí či žiak porozumel zadanej úlohe,
- umožní, aby školský logopéd a školský špeciálny pedagóg mohol pracovať na vyučovacej hodine individuálne so žiakom, paralelne s vyučujúcim učiteľom.

Pri vzdelávaní žiaka s NKS je nevyhnutná úzka spolupráca školy a rodiny, vytvorenie atmosféry spoločnej zodpovednosti a ujasnenia cieľov i postupov vedúcich k ich dosiahnutiu. V priebehu nižšieho sekundárneho vzdelávania je potrebné pomôcť žiakovi s NKS pri jeho profesionálnej orientácii a tým prispieť k jeho bezproblémovému sociálnemu začleneniu.

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s NKS sú rovnaké ako pre ostatných žiakov primárneho alebo nižšieho stredného stupňa. Ak má žiak závažné narušenie komunikačnej schopnosti, má vlastné štandardy stanovené v IVP. Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti.

Všeobecné zásady hodnotenia

- Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický stav žiaka, druh a závažnosť narušenia komunikačnej schopnosti, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení základnej školy.
- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní logopéda a špeciálneho pedagóga.
- O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka s NKS po konzultácii s logopédom a so špeciálnym pedagógom.
- Pri hodnotení žiaka s NKS učiteľ posudzuje úroveň jeho vedomostí najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri práci s týmito žiakmi uplatňujeme informácie a odporúčania metodických materiálov: „Výchovný program pre žiakov s NKS“ a „Výchovný program pre žiakov s NKS pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie s platnosťou od 1.9.2016“.

8.4 Vzdelávanie formou individuálnej integrácie žiakov s poruchami správania

Status žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami môže byť aktuálny najmä v prípade, kedy žiak s poruchami správania výrazne zaostáva vo vzdelávaní, poruchy správania sú kombinované s poruchou aktivity a pozornosti, resp. sú poruchy správania dôsledkom aj narušeného duševného zdravia alebo telesných chronických ochorení.

Žiaci s poruchami správania a s poruchami aktivity a pozornosti môže mať špeciálne výchovnovzdelávacie potreby počas celého vzdelávacieho cyklu alebo len počas limitovaného obdobia, čo sa posudzuje na základe výsledkov odborného vyšetrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri práci s týmito žiakmi uplatňujeme informácie a odporúčania metodických materiálov: „Žiak s poruchami správania v ZŠ a SŠ, MŠVaV SR 10.4.2013, č. 2013 - 3982/16490:4 - 914, s úč. od 1.9.2013“ a „Výchovný program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti, 2016-14674/20273: 11 - 10F0 s platnosťou od 1.9.2016“.

8.5 *Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia*

Sociálne znevýhodnené (znevýhodňujúce) prostredie (ďalej aj „SZP“) definujeme ako „prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne (jazykové, kultúrne) podmienky neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre kognitívny rozvoj dieťaťa a nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a osobnostný rozvoj“.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je znížiť alebo odstrániť potenciálne hendikepy, ktoré vyplývajú z tohto znevýhodnenia tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne vzdelávanie a zabezpečil sa ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Možnosti kompenzácie znevýhodňujúceho prostredia v škole:

- prispôsobenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím, využívanie individuálneho prístupu;
- včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa a iné dostupné možnosti pomoci odborníkov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje schopnosti;
- nižší počet žiakov triede.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach (spoločne s ostatnými žiakmi triedy). V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky predmety). Tento program vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, asistentom učiteľa, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

Žiakom **zo sociálne znevýhodneného prostredia** sa venuje osobitná starostlivosť zo strany **triedneho učiteľa** v spolupráci s výchovným poradcom a vyučujúcimi:

- individuálnym prístupom,
- rozvíjaním priaznivej sociálnej klímy v triede, empatie, tolerancie, pomoci a vzájomnej spolupráce,
- v prípade potreby zabezpečením doučovania,
- vo vyhrotených prípadoch spoluprácou s obecným úradom, sociálnym kurátorom.

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

8.6 *Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním*

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami a s prihliadnutím na možné vývinové špecifiká, súvisiace s ich nadaním. Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy.

Žiakom s nadaním pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, sa snažíme:

- zabezpečiť ich vzdelávanie materiálne, metodicky i personálne;
- v prípade umelecky nadaných žiakov spolupracovať s odborníkmi v konkrétnej umeleckej disciplíne a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobnosti a správania;
- dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov;
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce, sebareflexii a sebaaprijatiu;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

Základné podmienky vzdelávania žiakov s nadaním v bežných triedach základných škôl.

Ak si rozvoj nadania žiaka bežnej triedy vyžaduje vytvoriť mu na vzdelávanie špeciálne podmienky, jedná sa o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čo musí byť potvrdené odborným

vyšetrením. Zaradenie takéhoto žiaka do programu pre nadaných žiakov je možné iba s informovaným súhlasom jeho zákonného zástupcu. Pre nadaného žiaka je treba vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací program, prípadne môže postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ak je v triede skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania. Za vypracovanie týchto programov je zodpovedný triedny učiteľ v spolupráci s príslušnými odbornými pedagógmi (podľa predmetov, v ktorých sa nadanie rozvíja).

U žiakov s mimoriadnym nadaním sa škola zameriava na rozvíjanie:

- **intelektového nadania** – najmä v oblasti matematiky, chémie, biológie prípravou na súťaže a olympiády,
- **umeleckého nadania** - v predmetoch slovenský jazyk a výtvarná výchova prípravou na recitačné súťaže, jazykové olympiády, výtvarné tematické súťaže,
- **športového nadania** – v športových triedach so zameraním na futbal, v predmetoch telesná a športová výchova prípravou na športové súťaže najmä v gymnastike, atletike, futbale, volejbale a basketbale.

Trieda so športovou prípravou so zameraním na futbal je pre žiakov so športovým nadaním 5. až 9. ročníka. V triede so športovou prípravou sa vyučuje podľa upraveného učebného plánu základnej školy. Predmet športová príprava sa ako súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu vyučuje podľa osobitných učebných osnov.

Triedu s rozšíreným vyučovaním športovej prípravy so zameraním na futbal upravuje „Štatút triedy s rozšíreným vyučovaním športovej prípravy so zameraním na futbal“, ktorý nadobudol platnosť 1.9.2023.

9 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania upravuje platná legislatíva [§ 54 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov].

Naša základná škola je plnoorganizovaná, má 9. ročníkov a člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje spoločným vzdelávacím programom. Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník základnej školy. Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník.

10 Povinné personálne zabezpečenie

Realizácia ŠkVP vo výchovno-vzdelávacom procese si vyžaduje zodpovedajúce personálne podmienky, ktoré by zabezpečili efektívnosť vzdelávania a vytváranie spolupracujúcich sociálnych vzťahov medzi účastníkmi procesu vzdelávania. Pedagogický zbor tvoria odborne kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci. Počet učiteľov je podmienený počtom žiakov a štátnym normatívom.

a) Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- riaditeľka školy
- zástupkyňa riaditeľky pre 1.stupeň
- zástupkyňa riaditeľky pre 2.stupeň

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené zákonom (vykonali prvú a druhú atestáciu, spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, majú ukončené funkčné a funkčné inovačné vzdelávanie)
- sú odborne pripravené na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zaujímajú sa o svoj odborný a osobnostný rast,

- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

b) Ostatní pedagogickí zamestnanci:

- učitelia pre 1.stupeň
- učitelia pre 2.stupeň
- pedagogickí asistenti
- školský špeciálny pedagóg
- vychovávateľky školského klubu detí
- tréner- športová príprava je zabezpečovaná pedagogickými zamestnancami školy s príslušnou trénerskou kvalifikáciou v príslušnom športovom odvetví.

Ostatní pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov;
- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny, pri práci so žiakmi a v spolupráci s rodičmi.

c) Školskí koordinátori a iní zodpovední pracovníci:

- supervízor – má vedomosti o trendoch v oblasti výchovy a vzdelávania; princípoch inklúzie v škole; teoretických východiskách kultúry a klímy v škole; je sprievodca, ktorý sprevádza pedagogického zamestnanca, napomáha k nachádzaniu nových možností, perspektív a nadhľadu;
- výchovný poradca – zameriava sa na hlavne na problémy v správaní žiaka, etickú výchovu a rozvoj osobnosti žiaka;
- kariérny poradca – zameriava sa hlavne na kariérové poradenstvo;
- koordinátor environmentálnej výchovy – zabezpečuje výchovu a vzdelávanie smerujúce k ochrane prírody;
- koordinátor pre prevenciu rizikového správania a podporu duševného zdravia – zameriava sa na organizovanie preventívnych programov, monitoruje výskyt negatívnych javov a zabezpečuje ich prevenciu;
- koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu - koordinuje prácu triednych učiteľov so zameraním na sexuálnu výchovu a výchovu k rodičovstvu a k rodine ako celku;
- koordinátor pre čitateľskú gramotnosť - zameriava sa tvorbu a zadávanie úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti, schopnosti porozumieť textu, interpretácii text, viesť žiakov k aktívnemu čítaniu, využívať zdroje formálnej a neformálnej knižnice;
- koordinátor finančnej gramotnosti – zameriava sa na schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti;
- žiackej školskej rady;
- zapisovateľ z pedagogických rád a pracovných porád;
- školský digitálny koordinátor.

d) Odborní zamestnanci

- školský psychológ
- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálnopedagogickej, liečebnopedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

11 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Dôležitou podmienkou pri realizácii iŠkVP je primerané priestorové vybavenie školy a materiálno - technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších priestoroch školy zriadených podľa platnej legislatívy. Učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy, sú vybavené didaktickou technikou, počítačmi, notebookmi, dataprojektormi, interaktívnymi tabuľami.

Škola má:

- dva samostatné pavilóny s učebňami
- školskú jedáleň s kuchyňou
- 6 učební pre ŠKD (jedna učebňa sa nachádza v priestoroch budovy školskej jedálne, dve v budove ŠKD a tri učebne v pavilóne pre 1.stupeň)
- telocvičňu so šatňami
- telocvičňu na aerobik s posilňovňou a šatňou
- multifunkčné ihrisko s umelou trávou
- trávnaté ihrisko
- dve centrálné šatne
- 21 kmeňových tried - všetky sú vybavené IKT pomôckami
- odborné učebne:
 - prírodovedná (biológia, fyzika, chémia, geografia) s interaktívnou tabuľou
 - informatiky
 - relaxačnú učebňu s dataprojektorom a projekčným náterom
 - jazykovú učebňu – učebňa, ktorá je vybavená technikou z projektu EU na budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v základných školách
 - techniky – učebňa, ktorá je vybavená technikou z projektu EU na budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v základných školách
- 6 kabinetov
- učebňu v prírode - altánok

Povinnosťou správcov kabinetov je starostlivo evidovať dané pomôcky, viesť zošit výpožičiek, účelne objednávať nové pomôcky. Poškodené pomôcky hlásiť na hospodárskom úseku žiadať o opravu alebo o vyradenie.

12 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelaní

Škola vytvára bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Pravidelne v úvode roka realizujeme poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Pre zamestnancov realizujeme pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. 1 – krát ročne realizujeme previerku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Prípadné nedostatky zistené revíziami odstraňujeme podľa harmonogramov.

Škola má okrem svojho zmluvného bezpečnostného technika, ktorý v uvedenej oblasti pravidelne školí zamestnancov školy, vypracovaný aj systém opatrení a smerníc, ktoré zachytávajú systém bezpečnosti chodu školy:

- a) Školský poriadok
- b) Osobitné opatrenia v odborných učebniach
- c) Osobitné opatrenia v učebni IKT
- d) Pracovný poriadok
- e) Organizačný poriadok školy
- f) Prevádzkové poriadky
- g) Vnútorný rozpis dozorov a služieb na chodbách a v ŠJ
- h) Vnútorný poriadok ŠKD

- i) Vnútorný poriadok školskej jedálne
- j) Prevencia a riešenie šikanovania

Na začiatku školského roka, ako aj pred každými prázdninami sú žiaci poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o pravidlách správania sa v škole, v špeciálnych odborných učebniach, v telocvični a pri ceste do školy. Poučenie je zaznamenané v triednej pedagogickej dokumentácii. Taktiež robíme poučenie i pred každou hromadnou akciou.

Pri organizovaní výletov, exkurzií, výcvikov, ako aj iných súčastí výchovno-vzdelávacej činnosti (škola v prírode, plavecký výcvik, lyžiarsky výcvik, vychádzka...) vychádzame z platnej legislatívy (vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole), dôležitou podmienkou je informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

13 Vnútorný systém kontroly

13.1 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

Hodnotenie žiakov tvorí dôležitú súčasť učebného procesu. Je nevyhnutnou podmienkou účinného riadenia učebného procesu, učenia a celého správania žiakov.

Cieľom hodnotenia výsledkov žiakov v škole je:

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládal danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP,
- súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- zhodnotenie prepojenia vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Základné kritériá pri hodnotení:

- validita – istota, že sa hodnotí to, čo sa hodnotiť má,
- použitie viacerých prostriedkov, metód hodnotenia úspešnosti žiaka,
- hodnotenie motivácie, usilovnosti, angažovanosti žiaka,
- opakované pozorovanie, hodnotenie, diagnostikovanie ako permanentná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu,
- použitie výstižných a pravdivých hodnotiacich výrokov,
- reliabilita – stálosť alebo dynamika hodnotenia v čase.

Hlavným zmyslom hodnotenia žiaka je, aby sa žiak naučil hodnotiť svet a predovšetkým sám seba. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia:

a) povinné práce (ako sa učím)

- vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov
- projekt žiaka (prírodovedné predmety), hodnotený na základe najlepšieho osobného výkonu

b) voliteľné práce (čo ma baví, čo sa mi páči); vychádzame z toho, čo je obsahom vzdelávania

- literárna tvorba
- výtvarné práce
- práce v digitálnom prostredí

Každé hodnotenie uskutočňujeme, predovšetkým preto, aby sme žiakov stimulovali k práci, k jej zlepšeniu, a to tak zo stránky kvantitatívnej, ako aj zo stránky kvalitatívnej. Aby sme žiakov skutočne aktivizovali a motivovali do ďalšieho učenia, budeme dodržiavať nasledovné zásady pri hodnotení:

- stanoví si kritériá hodnotenia, žiakom povie, za čo môžu byť odmenení a za čo kritizovaní,
- hodnotí bezprostredne každý výkon, reakciu žiaka, aby pochvala a kritika mali pozitívny účinok,
- hodnotí slovnou, známku, ale i pomocou symbolov, privilegií, sociálnych odmiern,

- potlesk, podanie ruky,
- hodnotenia známok neustále dopĺňa slovným hodnotením, ktoré si lepšie všima vstup – priebeh činnosti – výstup, výsledok a podmienky, za ktorých ho žiak dosiahne,
- odmeny, pochvaly,... stupňuje podľa miery procesu, výkonu, podmienok.

Učiteľ si podrobne všima, ako hodnotenie pôsobí na žiaka, aby mal spätnú väzbu o prežívaní dieťaťa:

- pri hodnotení nepoužíva výsmech, iróniu, sarkazmus, zahanbovanie žiaka, telesné tresty, ani iné spôsoby tyranizovania – negatívne hodnotenie,
- upozorní na chybu, ale pritom vysloví povzbudenie a vieru, že žiak dokáže robiť aj lepšie. Poradí, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov - pozitívne hodnotenie,
- žiakov vedie k sebahodnoteniu, hodnoteniu spolužiakov a celej triedy,
- naučí ich reálnejšie vnímať seba, iných, svoju činnosť, výkony. Zabráni tak pocitom nespravodlivého hodnotenia a nadhodnocovaniu svojich výkonov a výkonov svojich spolužiakov,
- pri hodnotení pristupuje k žiakom individuálne,
- žiaka hodnotí komplexne,
- pravidelne poskytuje žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky, (rodičovské združenia podľa plánu, pravidelné mesačné konzultačné dni, otvorené hodiny, ...)
- učitelia porovnávajú svoje hodnotenie žiakov, jeho spravodlivosť a objektívnosť s hodnotením žiakov ostatnými učiteľmi.

Pre učiteľa sú výsledky hodnotenia ukazovateľmi výsledkov vlastnej výchovnej a vzdelávacej práce, sú pre neho spätnoväzbovými správami. Na základe hodnotenia učiteľ získava obraz o jednotlivých žiakoch, o ich učebných výsledkoch i osobnostných vlastnostiach. Konečným účelom, zmyslom, poslaním hodnotenia je zabezpečenie optimálneho rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Doplnením tohto všeobecného hodnotenia je interný predpis o vnútorných kritériách hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov, ktorý spresňuje hodnotenie podľa jednotlivých predmetov, povinné aj voliteľné práce v hodnotiacom portfóliu žiakov.

13.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Pre hodnotenie zamestnancov budeme využívať:

- pozorovania** - hospitácie, následné hospitácie (príprava na vyučovanie, kvalita vyučovacej hodiny, zavádzanie nových metód)
- výsledky žiakov**, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy, pokrok žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa), príprava detí na súťaže (riaditeľ posúdi náročnosť prípravy – individuálna, kolektívna, športová, vedomostná,...)
 - **úspechy na súťažiach, individuálny prístup k žiakom** – starostlivosť o nadaných i slabších žiakov, doučovanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, slaboprosievajúcich žiakov, oprava písomných prác, praktických cvičení
 - **organizácia zájazdov a exkurzií**
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania:**
 - špecializačné štúdium alebo iná forma pravidelného štúdia na akreditovaných vzdelávacích inštitúciách, najmä metodicko-pedagogických centrách súvisiacich s jeho pracovnou náplňou,
 - získavanie kvalifikácie na ďalší vyučovací aprobačný predmet v súlade s rozvojovou koncepciou a plánom práce školy pravidelným a dlhodobým štúdiom na akreditovaných vzdelávacích inštitúciách,

- iným preukázateľným spôsobom rozširovanie a zdokonaľovanie odbornej a pedagogickej spôsobilosti v súlade s potrebami ZŠ
- d) rôzne:**
- **vypracovanie projektu**
 - **úspešný projekt, realizácia projektu**
 - **tvorba učebných pomôcok**, obstaranie učebných pomôcok,...(podľa množstva a kvality,...) , koordinovanie školských a mimoškolských vystúpení (podľa náročnosti)
 - **kvalitné vedenie MZ, PK**, práca v komisiách, kvalitná práca koordinátorov, výzdoba školy, nástenky, uvádzanie začínajúceho učiteľa do praxe, vedenie školskej kroniky, zápisník, starostlivosť o kabinety,
 - **starostlivosť o internetovú stránku školy**, propagácia školy - články do novín, do miestnej televízie,
 - **šírenie dobrého mena školy**, reprezentácia školy a obce na poli športovom, kultúrnom,...
 - **presnosť pri odovzdávaní dokumentov**, dodržiavanie termínov, precíznosť spracúvania pedagogickej dokumentácie,
 - **vytváranie dobrých vzťahov v kolektíve**,
 - **vedenie detí k starostlivosti o estetickosť priestorov školy**,
 - iniciatíva a ochota vykonávať práce nad rámec pracovných povinností
- e) Hodnotenie učiteľov žiakmi formou dotazníkov** (prieskum aktívneho učenia sa žiakov na vyučovaní, prieskum efektivity vyučovania na škole,...)
- f) Rozhovor** - Výsledné hodnotenie preberie riaditeľka s pedagogickým zamestnancom formou osobného rozhovoru (hospitačný rozbor, polročná činnosť...), ktorý začne sebahodnotením zamestnanca a hodnotením zamestnanca riaditeľkou.

13.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v školskom vzdelávacom programe.

Dôraz je kladený na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v ŠVP, ŠkVP, Pláne práce školy, v oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- podmienky na vzdelanie,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klímu školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je kvalita výsledkov.

Informácie o škole dostávajú rodičia na:

- rodičovských združeniach, na dňoch otvorených dni pre rodičov v škole,
- prostredníctvom EDUPAGE a webovej stránky.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- rozhovor s učiteľmi, rodičmi, žiakmi
- brainstorming, diskusia
- hospitácie: riaditeľstva, vzájomné hospitácie uvádzajúcich a začínajúcich učiteľov, vzájomné hospitácie pedagogických zamestnancov
- otvorené hodiny
- ankety, dotazníky pre učiteľov, rodičov, žiakov
- testy, zisťujúce úroveň vedomostí a zručností žiakov
- analýza písomných materiálov a portfólií
- výročná správa školy
- kontrola a úroveň školskej dokumentácie – triedne knihy, výkazy, tematické plány,
- písomnosti žiakov
- správy školskej inšpekcie
- správy o vykonaných kontrolách
- záznamy o úrazoch
- záznamy z jednaní pedagogickej rady, zápisnice z pracovných zasadnutí, porád
- hodnotenie prospechu a správania žiakov
- výsledky žiakov na súťažiach, olympiádach
- fotodokumentácia
- pozorovanie prevádzky školy
- hodnotenie školy zriaďovateľom
- sledovanie profesijného rastu učiteľov
- prezentácia školy na verejnosti, v médiách, v dennej a regionálnej tlači, televízii a rozhlase
- SWOT analýza.

Školské portfólio:

- logo školy
- fotodokumentácia školy
- celoškolské projekty a ich realizácia
- osvedčenia a vzdelávanie učiteľov
- realizácia tradičných podujatí školy

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov, celej školskej komunity
- kvalita výsledkov

14 Zásady a podmienky na vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program (ďalej aj „ŠkVP“) je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie. Je vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a príslušným štátnym vzdelávacím programom. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie našej školy s ohľadom na potreby žiakov. Reflektuje tiež možnosti mesta a regiónu. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím voliteľných (disponibilných) hodín.

Tento ŠkVP vydáva riaditeľka školy, Mgr. Ľudmila Pogádlová, po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a zverejní ho na verejne prístupnom mieste.

V Handlovej 1.9.2025

riaditeľka školy

15 Príloha č.1

15.1. Inovované učebné osnovy

Učebné osnovy jednotlivých predmetov tvoria vzdelávacie štandardy (učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný vzdelávací predmet).

Výkony sú doplnené (navýšená časová dotácia z disponibilných hodín) v:

- 1.ročníku – matematika (1h), telesná a športová výchova (1h),
- 2.ročníku – slovenský jazyk a literatúra (1h), matematika (1h), anglický jazyk (1h),
- 3.ročníku – slovenský jazyk a literatúra (1h), matematika (1h)
- 4.ročníku – slovenský jazyk a literatúra (1h), matematika (1h – navýšená hodina),
- 5.ročníku – konverzácie v anglickom jazyku (1h), matematika (1h), telesná výchova aerobik/ regionálna výchova/ športová príprava (1h)
- 6.ročníku – konverzácie v anglickom jazyku (1h), matematika (1h), dejepis (1h), telesná výchova aerobik/ regionálna výchova/ športová príprava (1h)
- 7.ročníku – slovenský jazyk a literatúra (1h), konverzácie v anglickom jazyku (1h), geografia (1h), telesná výchova aerobik/ regionálna výchova/ športová príprava (1h)
- 8.ročníku – konverzácie v anglickom jazyku (1h), matematika (1h), telesná výchova aerobik/ regionálna výchova/ športová príprava (1h)
- 9.ročníku – slovenský jazyk a literatúra (1h), matematika (1h), konverzácie v anglickom jazyku (1h), chémia (0,5h), biológia (0,5h), informatika (1h)

Učebné osnovy obsahujú:

1. Charakteristiku predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.
2. Rozvíjajúce ciele, spôsobilosti, predmetové vychádzajú z kľúčových spôsobilostí.
3. Témy, prostredníctvom, ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.
4. Požiadavky na výstup.
5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.
6. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..
7. Hodnotenie predmetu.

15.2. Učebné osnovy pre inovovaný školský vzdelávací program ISCED 1

1. Učebné osnovy – Slovenský jazyk a literatúra
2. Učebné osnovy – Anglický jazyk
3. Učebné osnovy – Matematika
4. Učebné osnovy – Informatika
5. Učebné osnovy – Prvouka
6. Učebné osnovy – Prírodoveda
7. Učebné osnovy – Vlastiveda
8. Učebné osnovy – Etická výchova
9. Učebné osnovy – Náboženská výchova
10. Učebné osnovy – Pracovné vyučovanie
11. Učebné osnovy – Hudobná výchova
12. Učebné osnovy – Výtvarná výchova
13. Učebné osnovy – Telesná a športová výchova

15.3. Učebné osnovy pre inovovaný školský vzdelávací program ISCED 2

1. Učebné osnovy – Slovenský jazyk a literatúra
2. Učebné osnovy – Anglický jazyk
3. Učebné osnovy – Matematika
4. Učebné osnovy – Informatika
5. Učebné osnovy – Fyzika
6. Učebné osnovy – Chémia
7. Učebné osnovy – Biológia
8. Učebné osnovy – Dejepis
9. Učebné osnovy – Geografia
10. Učebné osnovy – Občianska náuka
11. Učebné osnovy – Etická výchova
12. Učebné osnovy – Náboženská výchova
13. Učebné osnovy – Technika
14. Učebné osnovy – Hudobná výchova
15. Učebné osnovy – Výtvarná výchova
16. Učebné osnovy – Telesná a športová výchova
17. Učebné osnovy – Telesná výchova aerobik
18. Učebné osnovy – Regionálna výchova
19. Učebné osnovy – Športová príprava

V súlade s UO sú pre jednotlivé vyučovacie predmety vypracované aj tematické výchovno-vzdelávacie plány, ktoré sú súčasťou pedagogickej dokumentácie v zmysle § 11, zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Učebné osnovy a tematické výchovno-vzdelávacie plány sú prílohou tohto dokumentu v elektronickej podobe a sú uložené k nahliadnutiu v priestoroch zborovne 1. a 2. stupňa ZŠ, Školská 526/53, Handlová.